

Dr. Filiz Demirayak
WWF–Türkiye
Doğal Hayatı Koruma Vakfı
Genel Müdür

Değerli basın mensupları, hoş geldiniz,

Bugün sizlere WWF Türkiye'nin başlattığı “**Suyumuza Sahip Çıkalım**” kampanyası ile ilgili detaylı bilgi vermek ve kampanya süresince yapacaklarımızı anlatmak üzere toplandık. Geldiğiniz ve bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

WWF–Türkiye yaklaşık 30 yıldır Türkiye'nin doğal kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımı için çalışıyor. Önce kuşlar ve sulak alanlarda çalışmaya başladık. Günümüze göre gelişerek, çalışma konularımızı büyüttük ve ormanlar, kıyı ve denizlerle beraber su kaynakları üzerinde çalışmalarımızı büyüttük, Vakıflaştık ve WWF Türkiye olarak uluslararası en büyük doğa koruma network'ünün parçası olduk.

Dünya'da ve Türkiye'de küresel ısınmanın etkilerine dair bilimsel kanıtlar her geçen gün artıyor. Bunu Dünya Bankasının baş ekonomistlerinden Nicholas Stern'nin hazırladığı rapor da söylüyor. Küresel ısınma, dünyanın karşı karşıya kaldığı en büyük tehdit olarak nitelendiriliyor. Küresel ısınmanın Akdeniz ve dolayısıyla Türkiye'deki en büyük etkilerinden biri de kuraklıktır. İçinde bulunduğumuz bahar havasından endişe etmeliyiz. Kuraklığın en büyük etkilerinden biri ise su kaynakları üzerinde görülmektedir. Son kırk yılda sulakalanlarımızı, su havzalarını iyi yönetmedik. Sulakalanları kuruttuk, hala göllerin kıyılarını doldurmak için uğraşıyoruz. Kaçak yeraltı suyu kullanımı Türkiye'nin en önemli sorunlarından biridir. Başta İstanbul olmak üzere, yerleşimlerin etrafındaki su havzalarını yapılaşma, kirlenme ve su dengesini bozarak tahrip ettik. Akarsularımız ve göllerimiz atık su boşaltma alanı olarak kullanılıyor. Su kaynaklarının ayrılmaz parçası olması gereken yeşil alanlar ve ormanlar tehdit altında. Yakın zamanda Kocaeli'nde yaşananlar bile bize suyun yönetimde değişim yapmamız gerektiğini gösteriyor. Bu olayın hatırlattığı bir şey daha var: Suyumuzun ne kadar az olduğu.

Dünyada en az iklim değişikliği kadar küresel olan bir diğer konuda, insanlığın dev bir tüketim toplumuna dönüşmüş olmasıdır. WWF tarafından iki yılda bir yayınlanan “**Yaşayan Gezegen Raporu-2006**”, doğal kaynakların vahşice tüketilmesinin yanı

sıra biyolojik çeşitliliğin de süratle azaldığını ortaya koyuyor. Dünya üzerinde 1970 ile 2003 yılı arasında omurgalı canlı türlerinin üçte birinin soyu tükendi. Doğal kaynakları, dünyanın kendini yenileme hızından daha büyük bir hızla tüketiyoruz. Dünyayı şu andaki hızla tüketmeye devam edersek, 2050 yılında iki tane daha dünyaya ihtiyacımız olacak.

Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanan enerji ve küresel ısınmanın etkileri konusundaki rapor geçtiğimiz hafta açıklandı. Türk basınında da geniş yer bulan raporda Avrupa kıtasında meydana gelecek iklim değişiklikleri ile ilgili detaylı bilgiler bulunuyor. Raporda; orman yangınlarının kuraklık ve aşırı sıcaklar nedeniyle artması, deniz seviyesinin yükselmesiyle Avrupa kıyılarında seller ve su baskınları, toprağın verimliliğinde azalma ve tarımsal ürünlerin miktar ve kalitesinde büyük düşüşler görülecek. Salgın hastalıkların sıcaklığa bağlı artışıyla ciddi sağlık sorunları beklenirken, aşırı sıcaklardan ölümler artması da diğer bir tehdittir. 2005 yılında Avrupa'da kırk bin kişi hava sıcaklığına bağlı nedenlerden yaşamını yitirdi. Küresel ısınma nedeniyle milyonlarca kişinin hayatı olumsuz etkilenecektir. Denizlerimizde doğal denge bozulmuş durumda, atmosferdeki oksijenin %70'ini üreten deniz çayırlarında azalma var. Su sıcaklığının artışına bağlı olarak başta ticari değeri olan balıklar olmak üzere deniz canlılarının tür ve popülasyonları halihazırda azalmakta. Daha saymakla bitmeyecek, birbiriyle bağlantılı pek çok alanda olumsuz durumla karşılaşacağız. Bu bilimsel tespitleri felaket senaryosu olarak görenler de var. Umarım haklı çıkarlar, bizim ve bu raporları hazırlayan meslektaşlarımızın yanılıyor olmasını çok istiyoruz.

Avrupa Birliği Komisyonu bu doğal tehditlerin önüne geçmek amacıyla, enerji politikalarını tamamen yeniden değerlendirmeye karar verdi. Alınan kararla 2020 yılına kadar tüm üye ülkeler enerji ihtiyaçlarının en az %20'sini yenilenebilir kaynaklardan sağlayacak. Güneş, rüzgar ve su, petrol, kömür ve nükleer enerjinin yerini alacak. Komisyon bu kararları Sanayi Devrimine eşdeğer bir dönüşümün başlangıcı olarak lanse etti. Biz ise bu kararları uzun ve zorlu bir yolculuğun başlaması için atılmış önemli adımlar olarak değerlendiriyoruz.

Değerli basın mensupları, bu açıdan da bakılınca görülüyor ki; dünyanın ve Türkiye'nin su kaynakları hızla azalıyor. Türkiye'de 40 yılda üç buçuk Van Gölü büyüklüğünde sulak alan ekolojik ve ekonomik değerini yitirdi. Türkiye'de son 20 yılda kişi başına düşen su miktarı 4.000 metreküpten 1.430 metreküpe düştü. Önümüzdeki

10 yıl içinde nüfusun artmasına paralel olarak bu rakamın 1.000 metreküpe düşeceği öngörülüyor. Son 40 yılda ülkemiz, sulak alanlarının yüzde 50'sini kaybetti. Türkiye su fakiri bir ülke olma yolunda hızla ilerliyor.

Türkiye'de suyun;

- **%72**'i tarım, **%18**'i evsel kullanım ve **%10**'u sanayide kullanılıyor.
- 2030'da kadar ekili arazilerin **%75**, evsel kullanımın **%260** artacağı öngörülüyor.
- Bu nedenle bireylerde; farkındalık yaratmak ve suyu tüketim şeklimizi değiştirmeyi hedefleyen bir kampanya yapılmasına karar verdik.

Tüm bu bilgiler ışığında kamuoyunun bilgilendirilmesi ve su ile ilgili var olan yanlış algıların değişmesini sağlamak üzere "Suyumuza Sahip Çıkalım" kampanyasını başlatıyoruz. Bir yıl sürmesini planladığımız bu kampanya çerçevesinde kamuoyunu su konusunda uyarmak ve farkındalık yaratmak istiyoruz. Özellikle halkımızın su kullanım alışkanlıklarının değişmesi konusuna ağırlık vereceğiz. Türkiye'nin ciddi bir su sorunu ile karşı karşıya olduğunu hepimizin bilmesi gerekiyor. Bugün musluklarımızdan akan her suyun her bir damlası çok değerli bizler için.

Bu kampanyada kamuoyu yanında ülkemizde suyu yöneten ve su politikaları geliştiren kamu kurum ve kuruluşlarında da değişim yaratmayı amaçlıyoruz. Başta İstanbul çevresindekiler olmak üzere ülkemizdeki Su Havzalarının entegre havza yönetimi süreçleriyle planlanması ve korunmasını talebini yaratmak istiyoruz.

Bunun yanı sıra 2009 yılında İstanbul'da yapılacak olan Dünya Su Forumu'nun hazırlıklarında yer alarak artan bilinç ve kapasiteyle, Türkiye'de bir Su Yasası'nın hazırlanması ve zamanında uygulamaya geçmesi için gerekli altyapıyı oluşturmak da önemli hedeflerimiz arasında yer alıyor.

WWF–Türkiye, ülkemizin farklı bölgelerinde su kaynaklarının korunması için çalışıyor. İç Anadolu'da Konya Havzası suyun en az ve suya olan talebin en yoğun olduğu bölge. Konya Havzası'ndaki tarım alanlarında damla sulama yöntemine geçilmesi için projeler gerçekleştiriyoruz ve çok başarılı sonuçlar aldık. Üç yıldır Konya Havzası'nda yaptığımız çalışmalarda suyu yönetenlerle suyu kullananları bir araya

getiriyoruz, detaylı bilgiyi birazdan Su Kaynakları Program Müdürü Buket Bahar Dıvrak sizlere aktaracak.

WWF–Türkiye Kurumsal İletişim Koordinatörü Haymi Behar ise “Suyumuza Sahip Çıkalım” kampanyasında kullanacağımız iletişim araçlarını ve yöntemleri sizlere anlatacak. Suyumuzu nasıl tükettiğimizi anlatan çok kolay anlaşılır güzel bir animasyon hazırladık, onu seyredeceğiz hep birlikte. Bir de kampanyamız için hazırladığımız çeşitli su kaynaklarının bilgilerini de içeren web sitemizi göstermek istiyoruz.

Bugünler, ulusca önemli kararlar alma zamanıdır. Refah seviyemizi yükseltirken, doğadaki ayak izlerimizi azaltmak kolay olmayacak. Kurduğumuz tüketim çılgınlığına devam ederek, sorumlu olduğumuz dünyayı tüketmekle, değişimi başlatarak, kendimize ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak arasında karar vermeliyiz. Ülkemizin su kaynaklarının korunması için adeta bir seferberlik başlatmamız gerekiyor.

Sözlerimi bitirirken sizlerle bir araya gelmekten, kampanyamızın başlangıcını açıklamaktan dolayı heyecanlı ve mutlu olduğumu belirtmek istiyorum. Hayatımızın temel taşı olan su konusunda kampanyamızın mesajlarını kamuoyuna aktaracağınızdan dolayı ve bizlerle olduğunuz için tekrar teşekkür ederim.

Saygılarımla.